

Bilaga 1

Handlingsplan med åtgärder

1 HANDLINGSPLAN MED ÅTGÄRDER

I denna bilaga presenteras övergripande åtgärder för att uppnå målen i avfallsplanen. Syftet med föreslagna åtgärder är bland annat att minska mängden avfall och att omhändertagandet av det avfall som uppstår ska förbättras ur miljö- och resurshushållningssynpunkt.

För varje åtgärd anges vilken politisk organisation, division, verksamhet, förvaltning eller bolag som ansvarar för genomförandet av åtgärden. Åtgärder genomförs med olika intervall; löpande (när behov uppstår vilket kan variera från flera gånger per år till varje eller vart annat år), årligen (minst en gång per år) samt vid behov.

Följande förkortningar används i handlingsplanen:

Nyköpings kommun:

KS	Kommunstyrelsen
BTN	Bygg- och tekniknämnden
TD	Tekniska divisionen
SHB	Samhällsbyggnad
EA	Ekonomiavdelningen

Oxelösunds kommun:

KS	Kommunstyrelsen
MSN	Miljö- och samhällsbyggnadsnämnden
OEAB	Oxelö Energi AB
KBAB	Kustbostäder AB
KSF	Kommunstyrelseförvaltningen
MSF	Miljö- och samhällsbyggnadsförvaltningen

1.1 MÅLOMRÅDE MÄNNISKAN I FOKUS

Tabell 1. Åtgärder, tidpunkt för genomförande, ansvarig verksamhet och politisk organisation samt indikatorer och nollreferens kopplat till det övergripande målet. Tabellrader med mål är markerade med blått och tabellrader med åtgärder är vita med kursiv text.

Övergripande mål	Indikator	Nollreferens år 2015 Nyköping/Oxelösund	Ansvarig verksamhet Nyköping/Oxelösund	Ansvarig politisk org. Nyköping/Oxelösund
Insamlingssystemet präglas av service, nytta för medborgaren och omtanke om människan. Estetiskt tilltalande lösningar med god tillgänglighet är viktiga förutsättningar för att uppnå samhällets mål på avfallsområdet. Det ska vara lätt att göra rätt!	SCB:s medborgarundersökning med frågan "Sophämtningen i din kommun?" (index ¹).	7,7/8,0	TD/OEAB	BTN/KS
	SCB:s medborgarundersökning med frågan "Tillgängligheten till återvinningscentraler i din kommun?" (index).	6,3/7,6		
Åtgärd		Tidsram	Ansvarig verksamhet	Ansvarig politisk org.
<i>Ta fram en målgruppsanpassad kommunikationsplan för avfallsplanens genomförande åren 2017-2024.</i>		<i>År 2017, vid behov</i>	<i>TD/OEAB, KSF</i>	<i>BTN/KS</i>
<i>Utreda och uppföra en ny ÅVC i Nyköping².</i>		<i>År 2018-2020</i>	<i>TD</i>	<i>BTN</i>
<i>Riktade kommunikationsinsatser till målgrupper (internt och externt) för att främja återanvändning och materialåtervinning (t.ex. informationsblad till verksamheter).</i>		<i>Vid behov</i>	<i>TD/OEAB, KSF</i>	<i>BTN/KS</i>
<i>Utveckla informationen i olika kommunikationskanaler med sorteringstips samt</i>		<i>Årligen</i>	<i>TD/OEAB</i>	<i>BTN/KS</i>

¹ Index är en 10-gradig skala som anger hur nöjda kommunens medborgare är. Betyg mindre än 5 klassas som "inte godkänt", gränsen för "nöjd" går vid betyg 6 och ett betyg på 8 eller högre tolkas som "mycket nöjd".

² Ersätter befintlig ÅVC på Björshults avfallsanläggning.

<i>vad som händer med matavfall, förpackningar, returpapper, restavfall etc.</i>			
<i>Genomföra kundenkäter t.ex. SCB:s medborgarundersökning, Kritik på Teknik eller egna kundenkäter.</i>	<i>Årligen/ vart annat år</i>	<i>TD/OEAB</i>	<i>BTN/KS</i>
<i>Utbilda personal med kundkontakter i professionellt bemötande t.ex. kundtjänst, ÅVC-personal och chaufförer.</i>	<i>Nyanställningar och löpande</i>	<i>TD/OEAB</i>	<i>BTN/KS</i>
<i>Skapa lösningar med god tillgänglighet för olika målgrupper, exempel information på olika språk, för funktionsnedsatta, icke bilburna.</i>	<i>Vid behov</i>	<i>TD/OEAB, KSF</i>	<i>BTN/KS</i>
<i>Vid planering för ny bebyggelse avsätta mark för avfallshanteringens behov i samråd med den kommunala avfallsorganisationen.</i>	<i>Löpande</i>	<i>SHB/MSF</i>	<i>KS/MSN</i>

1.2 MÅLOMRÅDE MINSKADE AVFALLSMÄNGDER OCH ÖKAD ÅTERVINNING

Tabell 2. Mål, åtgärder, tidpunkt för genomförande, ansvarig verksamhet och politisk organisation samt indikatorer och nollreferens kopplat till det övergripande målet. Tabellrader med mål är markerade med blått och tabellrader med åtgärder är vita med kursiv text.

Övergripande mål	Indikator	Nollreferens år 2015 Nyköping/Oxelösund	Ansvarig verksamhet Nyköping/Oxelösund	Ansvarig politisk org. Nyköping/Oxelösund
Hushåll och verksamheter bidrar till att minska avfallsmängderna och öka återanvändningen. Förhållandet mellan konsumtion och avfallsmängder förändras genom miljömedvetna val.	Total mängd hushållsavfall (kg/person/år) ³ . SCB:s medborgarundersökning med frågan "Hur medveten är du om miljökonsekvenserna av dina inköp?" (index).	451/502 kg/person/år 7,2/resultat saknas	TD/OEAB	KS/KS
Åtgärd		Tidsram	Ansvarig verksamhet	Ansvarig politisk org.
<i>Uppmärksamma verksamheter som säljer begagnat, lagar, lånar eller hyr t.ex. via miljömärkningen.</i>		<i>Årligen</i>	<i>TD/OEAB, KSF</i>	<i>BTN/KS</i>
<i>Arrangera eller skapa förutsättningar för aktiviteter för att stimulera återbruk t.ex. leksaksbyttardagar (Re-Toy).</i>		<i>Årligen</i>	<i>TD/OEAB, KSF</i>	<i>BTN/KS</i>
<i>Vid kommunala upphandlingar för ny- och ombyggnationer av lokaler och flerbostadshus, ska Upphandlingsmyndighetens baskrav om avfallshantering som lägst ställas.⁴</i>		<i>Löpande</i>	<i>TD/KSF</i>	<i>BTN/KS</i>
<i>Utbilda berörd personal om avfallsminimerande lösningar.</i>		<i>Vid behov</i>	<i>EA/KSF</i>	<i>KS/KS</i>

³ Statistik hämtas i Avfall Web, basindikator B3 Total mängd hushållsavfall (kg/person/år).

⁴ Baskraven innebär att andelen avfall till deponi ska uppgå till högst 20% av byggrelaterat avfall och mängden byggrelaterat avfall får inte överstiga 20 kg/m² exklusive rivningsavfall. Uppfyllelse av baskraven verifieras via entreprenörens Avfallshandlingsplan.

Öka återanvändningen och minska avfallet i kommunala verksamheter och bolag t.ex. ta fram vägledning/praktiska tips, utveckla återbruksverksamheten på arbetsplatsen och via upphandlingar.	Årligen	TD/OEAB, KSF	BTN/KS	
Riktade informationsinsatser till utpekade målgrupper, eller inom ett visst tema, för att minska avfallsmängderna t.ex. minimeringsmästarna, kampanjen Europa minskar avfallet.	Årligen	TD/OEAB	BTN/KS	
Mål	Uppföljning	Nollreferens år 2015	Ansvarig verksamhet	Ansvarig politisk org.
		Nyköping/Oxelösund	Nyköping/Oxelösund	Nyköping/Oxelösund
År 2020 ska 2 procent av det grovavfall som inkommer till ÅVC återanvändas.	Andelen grovavfall till återanvändning per år av total mängd grovavfall (%). ⁵	1%/1,5%	TD/OEAB	BTN/KS
Åtgärd		Tidsram	Ansvarig verksamhet	Ansvarig politisk org.
Genomföra plockanalys av brännbara fraktionen grovavfall.		År 2018	TD/OEAB	BTN/KS
Utveckla återanvändningsdelen via ÅVC t.ex. kretsloppspark. ⁶		År 2020	TD/OEAB	BTN/KS
Utveckla systemen för mottagning av föremål, textilier och möbler på alla ÅVC.		År 2020	TD/OEAB	BTN/KS
Genomföra informationsinsatser för att öka mängden grovavfall till återanvändning.		Årligen	TD/OEAB	BTN/KS
Mål	Uppföljning	Nollreferens år 2015	Ansvarig verksamhet	Ansvarig politisk org.
		Nyköping/Oxelösund	Nyköping/Oxelösund	Nyköping/Oxelösund
Mängden matsvinn ska minska genom ökad medvetenhet om matsvinn.	Årliga åtgärder ska genomföras. Mängden matsvinn (kg/person/år) i mat- och restavfallet. ⁷	- Saknas	TD/OEAB, KSF	BTN/KS

⁵ I totala mängden grovavfall inkluderas inte trädgårdsavfall, wellpapp, farligt avfall i form av kemikalier/kemiska produkter eller däck, el-avfall/ljuskällor/batterier som omfattas av producentansvar.

⁶ Möjligheten till återbruk vid ÅVC i Nyköpings kommun har utretts (rapport, daterad 2014-01-16).

Åtgärd		Tidsram	Ansvarig verksamhet	Ansvarig politisk org.
<i>Genomföra riktade projekt/kampanjer/informationsinsatser till olika målgrupper för att öka medvetenheten om matsvinn och synliggöra problematiken t.ex. Kampanjen FörResten.</i>		<i>Årligen</i>	<i>TD/OEAB, KSF</i>	<i>BTN/KS</i>
Mål	Uppföljning	Nollreferens år 2015	Ansvarig verksamhet	Ansvarig politisk org.
		Nyköping/Oxelösund	Nyköping/Oxelösund	Nyköping/Oxelösund
Mängden textil till återanvändning ska öka.	Årliga åtgärder ska genomföras. Mängden textilavfall (kg/person/år) i mat- och restavfallet. ⁸	- 6,8/1,8 kg/person/år	TD/OEAB, KSF	BTN/KS
Åtgärd		Tidsram	Ansvarig verksamhet	Ansvarig politisk org.
<i>Anordna eller skapa förutsättningar för att anordna en klädbyttardag.</i>		<i>Årligen</i>	<i>TD/OEAB, KSF</i>	<i>BTN/KS</i>
<i>Information via olika kommunikationskanaler om textilavfall och miljövinster med återanvändning av kläder och återvinning av textil.</i>		<i>Löpande</i>	<i>TD/OEAB, KSF</i>	<i>BTN/KS</i>
<i>Riktade informationsinsatser om hållbar textilkonsumtion t.ex. tips hur textilier vårdas/rekonditioneras för att hålla längre.</i>		<i>Löpande</i>	<i>TD/OEAB, KSF</i>	<i>BTN/KS</i>
<i>Ställa krav på aktörer med behållare för textilinsamling i kommunen, för att säkerställa att en seriös aktör anlitas.</i>		<i>Löpande</i>	<i>TD/OEAB</i>	<i>BTN/KS</i>
<i>Skapa förutsättningar för separat textilinsamling via ÅVC.</i>		<i>Löpande</i>	<i>TD/OEAB</i>	<i>BTN/KS</i>
<i>Uppmuntra till Ta-Ge-skåp på förskolor.</i>		<i>Löpande</i>	<i>TD/OEAB, KSF</i>	<i>BTN/KS</i>

⁷ Analys av mängden matsvinn sker i samband med plockanalyser av mat- och restavfall.

⁸ Statistik på mängden textilavfall (kg/hushåll/vecka) erhålls från plockanalyser av mat- och restavfallet. Mängd textilavfall (kg/person/år) beräknas som ett viktat medelvärde med hänsyn till antalet hushåll och invånare.

1.3 MÅLOMRÅDE MINSKAD MILJÖBELASTNING

Tabell 3. Mål, åtgärder, tidpunkt för genomförande, ansvarig verksamhet och politisk organisation samt indikatorer och nollreferens kopplat till det övergripande målet. Tabellrader med mål är markerade med blått och tabellrader med åtgärder är vita med kursiv text.

Övergripande mål	Indikator	Nollreferens år 2015 Nyköping/Oxelösund	Ansvarig verksamhet Nyköping/Oxelösund	Ansvarig politisk org. Nyköping/Oxelösund
Avfallets farlighet minskar och hanteringen av farligt avfall säkras. Miljöbelastningen från avfallshanteringsystemet och nedskräpningen minskar.	Årlig bränsleförbrukning per insamlat ton mat- och restavfall (liter/ton). ⁹	8,6/6,9 liter per ton	TD/OEAB	BTN/KS
Åtgärd		Tidsram	Ansvarig verksamhet	Ansvarig politisk org.
<i>Införa ett digitalt system för ruttoptimering.</i>		<i>År 2020</i>	<i>TD</i>	<i>BTN</i>
<i>Vid upphandling av entreprenör ställa krav på digitalt system för ruttoptimering.</i>		<i>Löpande</i>	<i>OEAB</i>	<i>KS</i>
<i>Vid upphandling av extern avfallsmottagning säkerställa att avfallet hanteras på ett korrekt sätt för att minska miljöbelastningen¹⁰.</i>		<i>Löpande</i>	<i>TD/OEAB</i>	<i>BTN/KS</i>
Mål	Uppföljning	Nollreferens År 2015 Nyköping/Oxelösund	Ansvarig verksamhet Nyköping/Oxelösund	Ansvarig politisk org. Nyköping/Oxelösund
Mängden farligt avfall ¹¹ ska minska i mat- och restavfallet.	Mängden insamlat farligt avfall (kg/person/år). ¹²	22/21,1 kg/person/år	TD/OEAB	BTN/KS
	Mängden farligt avfall i mat- och	0,01-0,05/0,01-0,07		

⁹ Gäller för de avfallsfordon som samlar in mat- och restavfall inom kommunen.

¹⁰ Gäller externa avfallsanläggningar dit kommunerna levererar avfall t.ex. förbränningsanläggningar för restavfall.

¹¹ Farligt avfall inklusive el-avfall, batterier, asbest och impregnerat trä.

¹² Statistik hämtas i Avfall Web (Sök & Hämta data, välj nyckeltalskategori Farligt avfall).

restavfallet (kg/hushåll/vecka). ¹³		kg/hushåll/vecka		
Åtgärd		Tidsram	Ansvarig verksamhet	Ansvarig politisk org.
<i>Utvärdera insamlingsystemet för farligt avfall, och vid behov vidta åtgärder.</i>		År 2018	TD/OEAB	BTN/KS
<i>Riktade informationsinsatser t.ex. med fokus på smått el-avfall.</i>		Årligen	TD/OEAB	BTN/KS
Mål	Uppföljning	Nollreferens År 2015	Ansvarig verksamhet	Ansvarig politisk org.
		Nyköping/Oxelösund	Nyköping/Oxelösund	Nyköping/Oxelösund
Nedskräpningen ska minska.	Årliga åtgärder ska genomföras.	-	TD/OEAB	BTN/KS
	Antalet skräpföremål/m ² enligt skräpmätning.	2,74/saknas skräpföremål/m ²		
	SCB:s medborgarundersökning med frågan "Medborgarnas syn på renhållningen av parker och allmänna platser" (index).	6,8/7,1		
Åtgärd		Tidsram	Ansvarig verksamhet	Ansvarig politisk org.
<i>Genomföra skräpmätning i Nyköpings tätort och i parkmiljö/stränder i Oxelösund enligt SCB och HSR metodik.</i>		År 2020	TD/KBAB, KSF	BTN/KS
<i>Delta i nationella kampanjer och lokalt arrangera aktiviteter t.ex. delta i Håll Sverige Rent-kampanjer, arrangera strandstädning.</i>		Årligen	TD/OEAB, KSF	BTN/KS
<i>Riktade informationsinsatser till olika målgrupper t.ex. förskolor och skolor samt mot allmänheten.</i>		Vid behov	TD/OEAB	BTN/KS
<i>Arbeta med åtgärder som gör det lätt att göra rätt t.ex. införa källsortering i offentliga miljöer.</i>		Löpande	TD/OEAB, MSF	BTN/KS, MSN

¹³ Statistik erhålls från en plockanalys av mat- och restavfallet.

<i>Öka antalet eller ändra placeringen av papperskorgar, hundlatriner eller papperskorgar med fimpmöjligheter för att minska nedskräpningen.</i>		<i>Löpande</i>	<i>TD/KBAB, MSF</i>	<i>BTN/MSN</i>
Mål	Uppföljning	Nollreferens år 2015 Nyköping/Oxelösund	Ansvarig verksamhet Nyköping/Oxelösund	Ansvarig politisk org. Nyköping/Oxelösund
Nedlagda deponier ska riskklassas och där behov finns ska åtgärds- och kontrollprogram tas fram. ¹⁴	Andelen riskklassade nedlagda deponier enligt MIFO ¹⁵ i förhållande till totala antalet nedlagda deponier (%).	25%/0%	TD/KSF	BTN/KS
Åtgärd		Tidsram	Ansvarig verksamhet	Ansvarig politisk org.
<i>Identifiera vilka deponier som behöver riskklassas enligt MIFO.</i>		<i>2018</i>	<i>TD/KSF</i>	<i>BTN/KS</i>
<i>Riskklassa enligt MIFO.</i>		<i>2022</i>	<i>TD/KSF</i>	<i>BTN/KS</i>
<i>Vid behov upprätta åtgärds- och kontrollprogram.</i>		<i>2024</i>	<i>TD/KSF</i>	<i>BTN/KS</i>

¹⁴ Berör de nedlagda deponier där kommunen är verksamhetsutövare.

¹⁵ Metodik för inventering av förorenade områden.

1.4 MÅLOMRÅDE ÖKAD ÅTERVINNING

Tabell 4. Mål, åtgärder, tidpunkt för genomförande, ansvarig verksamhet och politisk organisation samt indikatorer och nollreferens kopplat till det övergripande målet. Tabellrader med mål är markerade med blått och tabellrader med åtgärder är vita med kursiv text.

Övergripande mål	Indikator	Nollreferens	Ansvarig	Ansvarig
		år 2015	verksamhet	politisk org.
		Nyköping/Oxelösund	Nyköping/Oxelösund	Nyköping/Oxelösund
Hushåll och verksamheter sorterar det avfall som uppstår, så att det kan återvinnas på bästa sätt för en hållbar utveckling. Återvinningen av material och näringsämnen ökar.	Mängden insamlat restavfall (kg/person/år). ¹⁶	169/205 kg/hushåll/år	TD/OEAB	KS/KS
	Andelen hushållsavfall till materialåtervinning, exklusive biologisk behandling (%). ¹⁷	34%/25%		
	Andelen slam från avlopp som sprids på åkermark (%).	32%/0%		
Åtgärd		Tidsram	Ansvarig verksamhet	Ansvarig politisk org.
<i>Ta fram information om hur man sorterar avfall t.ex. sorteringsguiden.</i>		<i>2018</i>	<i>TD/OEAB</i>	<i>BTN/KS</i>
<i>Utveckla avfallstaxan som styrmedel mot ökad återvinning.</i>		<i>2019</i>	<i>TD/OEAB</i>	<i>BTN/KS</i>
<i>Genomföra uppströmsarbete enligt Revaq för att få en bättre slamkvalitet och skapa en hållbar återföring av växtnäring.</i>		<i>Årligen</i>	<i>TD/OEAB</i>	<i>BTN/KS</i>
<i>Riktade informationsinsatser till olika målgrupper t.ex. flerbostadshus, verksamheter, nyinflyttade eller geografiska områden.</i>		<i>Årligen</i>	<i>TD/OEAB</i>	<i>BTN/KS</i>
<i>Samråda med fastighetsägare och näringsidkare för ökad källsortering.</i>		<i>Löpande</i>	<i>TD/OEAB</i>	<i>BTN/KS</i>

¹⁶ Statistik hämtas i Avfall Web (Sök & Hämta data, välj nyckeltalskategori Insamlat).

¹⁷ Statistik hämtas i Avfall Web (Sök & Hämta data, välj nyckeltalskategori Återvinning).

<i>Stödja kommunala verksamheter i deras arbete för att förbättra källsorteringen.</i>		<i>Löpande</i>	<i>TD/OEAB, KSF</i>	<i>BTN/KS</i>
Mål	Uppföljning	Nollreferens år 2015 Nyköping/Oxelösund	Ansvarig verksamhet Nyköping/Oxelösund	Ansvarig politisk org. Nyköping/Oxelösund
År 2024 ska minst 60 procent av matavfallet sorteras rätt.	Andelen insamlat matavfall av tillgänglig mängd matavfall (%). ¹⁸ Renhet i utsorterat matavfall (%). ¹⁹	54%/53% 86% (lgh), 93% (villor) /saknas	TD/OEAB	BTN/KS
Åtgärd		Tidsram	Ansvarig verksamhet	Ansvarig politisk org.
<i>Genomföra informationsinsatser för ökad utsortering av matavfall samt för att få en renhet i utsorterat matavfall.</i>		<i>Årligen</i>	<i>TD/OEAB</i>	<i>BTN/KS</i>
<i>Verka för ökad matavfallsinsamling från butiker, restauranger och hushåll.</i>		<i>Löpande</i>	<i>TD/OEAB</i>	<i>BTN/KS</i>
Mål	Uppföljning	Nollreferens år 2015 Nyköping/Oxelösund	Ansvarig verksamhet Nyköping/Oxelösund	Ansvarig politisk org. Nyköping/Oxelösund
År 2020 ska hushållen sortera ut minst 65 procent av allt returpapper, alla förpackningar, ²⁰ och lämna dessa till återvinning.	Andelen insamlad mängd av total mängd returpapper och förpackningar (%). ²¹	59%/55%	TD/OEAB	BTN/KS

¹⁸ Statistik hämtas från plockanalyser på mängden matavfall i restavfallet (kg/hushåll/vecka) och statistik på levererad mängd matavfall erhålls från mottagande anläggning för att beräkna tillgängligt matavfall.

¹⁹ Baseras på resultatet från plockanalys av matavfall.

²⁰ Förpackningar inkluderar glas-, metall-, plast- och pappersförpackningar. Returpapper inkluderar t.ex. tidningar, som samlas in via återvinningsstationer och fastighetsnära insamling.

²¹ Statistik hämtas från plockanalyser på mat- och restavfall samt från Avfall Web (Sök & Hämta data, välj indatakategori Förpackningar/returpapper).

Åtgärd	Tidsram	Ansvarig verksamhet	Ansvarig politisk org.
<i>Riktade informationsinsatser mot olika målgrupper för att öka källsorteringen.</i>	<i>Årligen</i>	<i>TD/OEAB</i>	<i>BTN/KS</i>
<i>Kontinuerligt samarbete med FTI i syfte att det ska vara en god tillgänglighet och bra skötsel av ÅVS.</i>	<i>Löpande</i>	<i>TD/OEAB, MSF</i>	<i>BTN/KS, MSN</i>
<i>Omvärldsbevakning av system för kommunal insamling av returpapper och förpackningar.</i>	<i>Löpande</i>	<i>TD/OEAB</i>	<i>BTN/KS</i>